

Skapat av

Danielsson Jennie, PLte
von Koch Agnes, PLte

Dokumentdatum

2025-10-16

Konfidentialitetsnivå

1

Ärendenummer

TRV 2024/491888

Ansvarsfördelning - Samlad effektbedömning och samhällsekonomisk analys

1 Syfte

Syftet med detta dokument är att beskriva de krav och ansvarsfördelningar som gäller från upprättandet fram till publicering av Samlade effektbedömningar (SEB). Detta dokument ersätter tillfälligt TDOK 2015:0109.

Dokumentet beskriver upprättande, regional kvalitetsgranskning, nationell kvalitetsgranskning, godkännande samt lagring, diarieföring och publicering av SEB:ar.

Avgränsningar:

Detta dokument beskriver inte ansvarsförhållanden

- fram till beslut att SEB ska tas fram samt
- efter det att SEB är publicerad.

Instruktioner för hur man jobbar praktiskt i SEB-verktyget finns i användarhandledningen.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

2 Roller, ansvar och kompetenser i SEB-processen

I processen att ta fram en godkänd SEB, alltså från att initiera SEB fram till att den är godkänd och publicerad, sker ett antal moment där utpekade roller har ansvar för olika delar i processen. De flesta roller finns i webbverktyget SEB-verktyget. Nedan beskrivs aktuella roller och deras ansvar.

Tabell 1. Roller och ansvarsfördelning vid upprättande av SEB och

Roll	Ansvar	Kompetens
Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare eller motsvarande	Huvudansvarig för att ➤ upprättaren av SEB är anställd av Trafikverket eller en konsult med avtal med Trafikverket inlagt i Trafikverkets behörighetssystem Arthur. ➤ material som läggs in i SEB-verktyget inte har högre konfidentialitet än 2. ➤ säkerställa att de som arbetar i projektet har följt GDPR. ➤ ärendenummer läggs in i den aktuella SEB:en. ➤ omgående diarieföra SEB:en på detta ärendenummer när den mottagits från SEB-förvaltningen.	
Upprättare	Den som upprättar utkast till en SEB. Kan vara en konsult eller en person på Trafikverket.	Kompetens inom SEB-metodik och i förekommande fall samhällsekonomisk analys.
Regional granskare	Kan vara antingen en regionalt eller nationellt placerad trafikverkare. Regionalt oftast en trafikanalytiker. Regional granskare stödjer projektledare/utredare/åtgärdsbeställare eller motsvarande vid upprättande av SEB. Regional granskare är den som skickar in SEB till nationell granskning.	Kompetens inom SEB-metodik och samhällsekonomisk analys.
Expertgranskare	Stödja med expertkunskap inom aktuellt område.	Kompetens inom aktuellt område.
Expertgrupp/Expert*	Ansvarar för att slutliga texter och bedömningar i hela SEB:en är korrekta. Namn och kompetens på de personer som ingått dokumenteras i webb-verktyget.	Ordförande ska vara trafikverksanställd.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

Kontaktperson	Den enda person som står med i det slutliga publicerade SEB-dokumentet är "Kontaktperson". Denna person ansvarar för att ta emot och kanalisera frågor om den godkända och publicerade samlade effektbedömningen. Den som står som kontaktperson behöver inte ha deltagit i upprättande eller granskning av den aktuella SEB:en.	Kunskap om objektet/åtgärden som beskrivs i SEB:en.
Nationell granskningssamordnare	Samordnande ansvar för att fördela granskning av SEB:ar på olika nationella granskare.	
Nationell granskare AKK	Ansvarar för kvalitetsgranskning av anläggningskostnadskalkyl.	
Nationell granskare BCA	Ansvarar för kvalitetsgranskning av samhällsekonomisk kalkyl och samhällsekonomisk analys i SEB.	
Nationell granskare SEB	Ansvarar för kvalitetsgranskning av övriga delar i SEB samt SEB:en som helhet.	
Godkännare SEB	Ansvarar för att godkänna eller avslå SEB.	cPLte
Godkännare AKK	Ansvarar för att godkänna eller avslå AKK.	cPLgg

Tabell 2. Exempel på bemanning av expertgrupp för SEB

Roll	Kommentar
Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare	Huvudansvarig vid framtagande av SEB
Strategisk planerare/åtgärdsplanerare	Planeringsansvarig om utsedd. Annars åtgärdssamordnare.
Samhällsplanerare	Samhällsplanerare med ansvar för det geografiska område i vilket åtgärden planeras.
Specialkompetens	Inom t.ex. miljö, trafiksäkerhet och tillgänglighet.
Regional granskare/Trafikanalytiker	Kompetens inom samhällsekonomisk kalkyl. Bör också ha en särskilt god kunskap om metodiken för SEB.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

Denna bemanning kan behöva kompletteras med ytterligare kompetenser. Det kan vara specialister av olika slag, både hos konsulten och hos Trafikverket.

2.1.1. Upprättande av SEB

Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare ansvarar för att:

- tillhandahålla ärendenummer för den specifika åtgärden samt att diarieföra SEB.
- initiera när SEB ska tas fram.
- meddela den regionala granskaren så snart SEB:en initierats.
- bemanna upprättandet av SEB. *
- innehållet i sin helhet är korrekt. **

* Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare ansvarar för att bemanna alla roller som krävs vid upprättande av SEB. När det gäller rollen expertgrupp/expert så kan projektledaren anlita en permanent utsedd regional expertgrupp om en sådan finns. Om ingen permanent expertgrupp finns på regionen så kan projektledare/utredare/åtgärdsbeställare utse en expertgrupp/expert för den enskilda SEB:en eller själv stå som expert. Om projektledare/utredare/åtgärdsbeställare utser en expertgrupp så bör projektledaren ingå i denna. Expert eller expertgrupp ska dokumenteras i fliken "Process" i SEB-verktyget.

I en expertgrupp kan även kompetenser som inte är anställda av Trafikverket ingå, men ordförande i en expertgrupp ska alltid vara en trafikverkare. Om endast en expert granskat SEB:en innan den skickas till regional granskning ska denna vara trafikverkare.

** Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare är särskilt ansvarig för att nuläget samt förslag till åtgärd är korrekt beskrivna i SEB:en.

Löpande kontakter med den regionala granskaren sker mer fördel innan leverans till regional granskning för att göra rätt från början i fråga om t.ex. val av analysverktyg, fränsteg från beslutade principer osv.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

2.1.2. Regional kvalitetsgranskning

Regional kvalitetsgranskning av SEB syftar till att säkerställa att SEB upprättats enligt gällande metodhandledning samt att innehållet är informativt och lättillgängligt.

Kvalitetssäkring av att nuläget samt förslag till åtgärd är korrekt görs endast vid upprättande och vid den regionala kvalitetsgranskningen.

Löpande kontakter med enheten PLte sker med fördel innan leverans till nationell granskning för att göra rätt från början i fråga om t.ex. val av analysverktyg, frånsteg från beslutade principer osv.

2.1.3. Nationell kvalitetsgranskning

Nationell kvalitetsgranskning av SEB syftar till att säkerställa att SEB upprättats enligt gällande metodhandledning samt att innehållet är informativt och lättillgängligt. Stickprovsmässig granskning görs av innehållets kvalitet, med fokus på systematiska och återkommande fel.

Nationell kvalitetsgranskning av investeringskostnad (anläggningskostnadskalkyl) i SEB inriktas på att säkerställa att kostnadsbedömningarna tagits fram, kvalitetssäkrats och dokumenterats enligt gällande regelverk. Granskning av investeringskostnaden genomförs, dokumenteras och kommuniceras utifrån en checklista.

Ingen kvalitetsgranskning görs av klimatkalkyl. Den enda granskning som görs är att resultatrapportens siffror har förts in korrekt i SEB-verktyget samt att inlagd referensen är den slutliga versionen av klimatkalkyl.

Kvalitetsgranskning av samhällsekonomisk analys görs utifrån instruktioner kopplat till analyser med olika analysverktyg, gällande ASEK, effektsamband och basprognos m.m.

2.1.4. Godkännande av SEB

cPLte och cPLgg, är de som slutligen godkänner en SEB och/eller en samhällsekonomisk analys.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

3 Ingående aktiviteter/uppgifter

Processen från upprättande till godkänd och publicerad SEB ska ske i det webbaserade verktyget för SEB. Detaljerade instruktioner om innehållsmässiga krav i SEB finns i webbverktyget.

3.1. Upprätta SEB

3.1.1. Process för upprättande och leverans av SEB

Nedan ges två exempel på hur processen kan se ut, dels när det finns en permanent expertgrupp som är utsedd på regionen och dels när Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare utser en specifik expertgrupp eller expert för det enskilda projektet.

Exempel på processen för upprättande av SEB:

- Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare initierar att en SEB tas fram och meddelar den regionala granskaren att SEB initierats.
- Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare bemannar alla roller som behövs för att ta fram SEB i form av kontaktperson och upprättare. Det kan krävas flera olika typer av upprättare beroende på vilken typ av SEB som ska upprättas: upprättare av kostnadskalkyl, upprättare av samhällsekonomisk analys m.m.
 - Om det finns en permanent inrättad expertgrupp tar projektledare/utredare/åtgärdsbeställare reda på om och när denna grupp har sina och informerar och håller kontakt med expertgruppen angående den aktuella SEB:en.
 - Om det inte finns en utpekad permanent expertgrupp bestämmer projektledare/utredare/åtgärdsbeställare om det ska sättas ihop en expertgrupp eller om det endast ska vara en ensam expert som ska stå för bedömningarna i SEB:en. Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare bemannar expertgruppen eller utser experten. Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare kan själv stå som expert.
- Ett utkast till SEB tas fram under ledning av projektledare/utredare/åtgärdsbeställare, eventuellt med hjälp av konsult eller annan bemanning som utsetts för det specifika projektet. Beskrivning av åtgärden och nuläget är grunden för samtliga bedömningar och analyser i den SEB:en. Det är viktigt att dessa beskrivningar är korrekta och samstämmiga samt att de går att förstå för allmänheten.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

- Den Samlade effektbedömningen skickas tillsammans med referenser till expertgruppen/experten. Denna/denne kan ge förslag på ytterligare kompetenser som behövs för att göra bedömningarna av den specifika SEB:en. Expertgruppen/experten bör påpeka om det finns något som behöver kompletteras.
- Expertgruppen/experten bedömer om SEB-utkastet behöver justeras. Eventuella justeringar görs så långt som möjligt på mötet. Expertgruppen/experten kan eventuellt behöva ha ytterligare kontakt med projektledare/utredare/åtgärdsbeställare och upprättaren i vissa frågor.
- Färdigställande av SEB görs under ledning av projektledare/utredare/åtgärdsbeställare, eventuellt med hjälp av konsult eller annan bemanning som projektledare/utredare/åtgärdsbeställare utsett för det specifika projektet. Den justerade versionen skickas ut till Expertgruppen/experten för slutlig kvalitetsgranskning och godkännande. Vem/vilka som varit med och godkänt noteras i SEB-verktyget i fliken "Process".
- Expertgruppen/experten godkänner slutversion av SEB.
- Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare ombesörjer att slutversion av SEB skickas till regional granskning.

3.1.2. Material som ska levereras till granskning

Leveranser i SEB-verktyget sker genom att lägga in referenser i systemet. SEB:ens namn och nummer stäms av med ansvarig.

Material som ska levereras är:

- SEB inmatad i SEB-IT
- Kostnadsunderlag vid planläggning: fastställd kalkylsammanställning enligt krav i TDOK 2011:182
- Kostnadsunderlag vid skede som föregår planläggning: minimikrav GKI (grov kostnadsindikation) enligt krav i TDOK 2017:532.
- Ev. klimatkalkyl
- Ev. utredningar och dylikt
- Underlag som ska levereras från det/de samhällsekonomiska verktyget/-en framgår på Trafikverkets hemsida.

3.1.3. Process vid återremittering av SEB

Den regionala kvalitetsgranskningen av en SEB kan resultera i att den skickas tillbaka med synpunkter och frågor. Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare /upprättaren

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

åtgärddar synpunkterna och svarar på eventuella frågor. Återremittering kan ske upprepade gånger till dess den regionala granskaren anser att SEB:en håller tillräckligt bra kvalitet för att skickas in till nationell granskning.

3.2. Regional kvalitetsgranskning

Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare samt hens upprättaren skickar in en SEB till regional granskning. Därefter genomgår SEB:en regional kvalitetsgranskning och kan antingen bli godkänd eller skickas tillbaka med synpunkter och frågor till projektledare/utredare/åtgärdsbeställare och dennes upprättare.

Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare och hens upprättaren åtgärddar eventuella synpunkter och svarar på frågor. Återremittering kan ske upprepade gånger till dess den regionala granskaren anser att SEB:en håller tillräckligt bra kvalitet för att skickas in till nationell granskning.

3.3. Nationell kvalitetsgranskning

Den regionala granskaren skickar in en SEB till nationell granskning. Därefter genomgår SEB:en nationell kvalitetsgranskning och kan antingen bli godkänd eller underkänd. Om den blir underkänd återremitteras den med synpunkter och frågor till den regionala granskaren. Återremittering kan ske flera gånger till dess att samtliga nationella granskare anser att SEB:en kan rekommenderas för godkännande till de beslutade cheferna.

3.4. Slutligt godkännande

Beslut om att godkänna en SEB tas av de chefer som har mandat att godkänna SEB och samhällsekonomiska analyser respektive kostnadskalkyler. Detta är cPLte respektive cPLgg. Även de beslutade cheferna som slutligen godkänner en SEB kan återremittera den tillbaka i granskningsprocessen. Detta kan upprepas till dess att SEB:en slutligen godkänns.

Undantagshantering

Brister, identifierade vid nationell granskning, som inte kan åtgärdas inom tillgänglig tid, t.ex. leveransdatum för åtgärdsplanering eller byggstartsrapportering, lyfts till cPLte och/eller cPLgg för särskilt beslut om undantagshantering. SEB kan i sådana fall avslutas med kvarstående brist.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

3.5. Diarieföring och publicering av godkända SEB:ar

Diarieföring och publicering ska ske då en SEB blivit godkänd i SEB-verktyget. Projektledare/utredare/åtgärdsbeställare ansvarar för diarieföring medan SEB-administrationen gör publiceringen.

Skapat av
Danielsson Jennie, PLte; von Koch
Agnes, PLte

Dokumentdatum
2025-10-16

Dokumentegenskaper: Skapat av Danielsson Jennie, PLte; von Koch Agnes, PLte Ärendenummer [Ärendenummer], Dokumentdatum 2025-09-24, Konfidentialitetsnivå 1, Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.